

[Statsministeren.]

sigt ønskelig, hverken overfor os selv eller overfor grønlænderne. Ændringen sker efter forslag fra de grønlandske tilfornordnede i rigsdagens Grønlandsudvalg. Jeg føler trang til også her at give udtryk for min store personlige glæde over den enstemmighed, hvormed forslaget fra de grønlandske tilfornordnede blev modtaget i forfatningskommissionen.

Denne ændring i Grønlands status har kommissionen med rette fundet så betydningsfuld, at det som en ny første paragraf i forslaget slås fast, at „denne grundlov gælder for alle dele af Danmarks Rige“. Den enkle sætning taler sit tydelige sprog om enhed i vort rige med dets tre folk.

Grønlands ændrede statsretlige stilling er et godt eksempel på en reform, som tiden har nødvendiggjort, og som derfor naturligt gennemføres nu. Der har hidtil i Grønland været en klar forståelse af, at befolkningen kun i ringe grad var moden til at styre sine egne anliggender. Det har været naturligt, at Grønland var et lukket land. Jeg har indtrykket af, at de grønlandske repræsentanter har erkendt, at et sådant styre var til bedste for grønlænderne selv. Men udviklingen deroppe — ikke mindst siden afslutning af den anden verdenskrig — har gjort tiden moden til videregående reformer. Vi kan nu gennemføre disse reformer i fuld forståelse med det grønlandske folks ønsker.

Forslaget til den ændrede tronfølge er et andet eksempel på en reform, der må ses som en naturlig konsekvens af den stedfundne udvikling. Under folkestyret er der sket en stærk ændring i kvindens stilling overfor samfundet. Siden den ugifte kvinde i 1857 fik lige myndighed med mænd, er kvinderne således skridt for skridt gået frem mod samfundsmæssig ligestilling. Da nu grundloven skulle tages op til revision, var det naturligt at drøfte en ændring også i tronfølgen. Efter en gennemgang af udenlandske arvefølgeordninger nåede kommissionen til det resultat, at de ordninger, som er gældende i Holland og England, er mest i overensstemmelse med vort tankesæt. I begge disse lande findes betinget kvindelig arvefølge, således at en ældre datter må vige for en yngre søn. Der findes ikke noget kongerige, som har indført den fuldstændige ligestilling mellem kønnene — det vil jeg gerne tilføje for en ordens skyld.

I forslaget til tronfølgeoven er der en an-

den væsentlig ændring, idet arveretten foreslås begrænset til Kong Christian den Tiendes og Dronning Alexandrines efterslægt.

Med disse ord vil jeg gerne anbefale forslaget til tronfølgeoven til det høje tings velvilje i forbindelse med behandlingen af grundlovsforslaget.

Endelig vil jeg gerne kort omtale forslagets bestemmelser om forholdet til udlandet. På rigsdagen er vi gennem mange år nået frem til en praksis ved behandlingen af sager vedrørende udlandet. Denne praksis har på de fleste punkter været god og svaret til de krav, som måtte stilles til den. Den egentlige udenrigsparagraf indeholder derfor i alt væsentligt kun forslag til grundlovsfæstelse af denne praksis. Den udvider i forhold til den nuværende grundlovs § 18 rigsdagens indflydelse på vor udenrigspolitik betydeligt. Fremover er grænserne meget snævre for regeringens muligheder for at føre en udenrigspolitik uden folketingets samtykke.

Det foreslås — i lighed med, hvad tilfældet er i en række nyere vesteuropæiske forfatninger —, at også Danmark på nærmere angivne betingelser skal kunne afgive suveræniteten til mellemfolkelige organer til fremme af mellemfolkelig retssikkerhed og orden. Det er bestemt, at enten fem sjette-dele af folketingets medlemmer skal stemme derfor, eller at forslaget ikke er forkastet ved en folkeafstemning. Denne bestemmelse kan få stor betydning for Danmarks deltagelse i det internationale samarbejde. Jeg tror det derfor i Danmarks bedste interesse, at vi får mulighed for at gå ind i et sådant samarbejde uden at skulle passere grundlovsændringens skærsild. Vi har lov til at nære forhåbninger om, at de kommende års mellemfolkelige samarbejde vil åbne nye veje til forøgelse af folkenes velstand og sikring af freden. Derfor giver jeg dette forslag min bedste anbefaling.

Folketinget har nøje gennemgået det nu foreliggende forslag. Det andet høje ting gennemførte en række ændringer i forslaget. De fleste tilsigtede en tydeliggørelse af teksten eller tanken. På et enkelt område skete en betydelig ændring: det andet høje ting gik ind for, at der fremover ikke skal være rigsdagsmedlemmer i rigsretten. Jeg tror, der vil være almindelig enighed om, at folketinget har haft en heldig hånd med denne udformning. Endvidere har folketinget vedtaget, at sager om opløsning af politiske